

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Jaroslavou Křivánkovou ve věci

žalobce: N. A., narozený X, státní příslušník X, toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Balková,

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, IČO: 00007064, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě ze dne 6. 5. 2024 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 4. 2024, č. j. OAM-558/BA-BA07-VL16-PS-2024,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 25. 4. 2024, č. j. OAM-558/BA-BA07-VL16-PS-2024 se zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.
- II. Žalovaný je povinen uhradit žalobci ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku částku ve výši 80 Kč na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

1. Žalobce byl původně zajištěn za účelem správního vyhoštění podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen **zákon o pobytu cizinců**), neboť se na území ČR zdržoval v rozporu s uloženým správním vyhoštěním. Poté dne 23. 4. 2024 žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany a následně byl žalobou naříkaným rozhodnutím ze dne 25. 4. 2024, č. j. OAM-558/BA-BA07-VL16-PS-2024 podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu (dále jen **zákon o azylu**) zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců (dále jen ZZC); ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání zajištění stanovena do 19. 10. 2024.

II.

Žaloba

2. Proti rozhodnutí žalovaného o zajištění žalobce brojil žalobou a navrhl, aby jí byl přiznán odkladný účinek. V úvodu žaloby namítl, že se žalovaný dostatečně nezabýval jeho konkrétní situací. Žalovaný měl povinnost důkladně a svědomitě posoudit skutečnosti, které by zajištění odůvodňovaly, a tyto skutečnosti založit do správního spisu. Žalobce považoval napadené rozhodnutí ve vztahu k možnosti využití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu a stanovení doby zajištění za nepřezkoumatelné. Žalovaný pouze konstatoval, že žalobce na území ČR nemá žádné rodinné vazby a v zemi původu mu nehrozí žádné nebezpečí. Propuštěním žalobce ze zařízení by podle žalovaného byl ohrožen průběh řízení ve věci mezinárodní ochrany, právě pro absenci rodinných vazeb nebylo možné předpokládat, že by žalobce své jednání změnil a respektoval zvláštní opatření. Žalobci nebylo jasné, jaké své jednání měl změnit, aby bylo zřejmé, že zvláštní opatření bude respektovat. Dále žalobce odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které má ministerstvo povinnost nezajistit žadatele o udělení mezinárodní ochrany z důvodů vyjmenovaných v § 46 odst. 1 zákona o azylu, pokud lze téhož účelu dosáhnout mírnějšími prostředky. V rámci rozhodování musí ministerstvo zvážit osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených ČR nebo jinými státy EU, včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince. Žalovaný těmto nárokům nedostál. Žalobce rovněž sdělil, že má na území ČR přítelkyni, se kterou čeká společného potomka, kterého chtějí společně vychovávat. V tomto směru žalobce dále sdělil, že jeho případné odloučení bude mít nepříznivý dopad jak pro něj tak pro přítelkyni i jejich očekávaného potomka. Dále žalobce hovořil o důvodech, které ho vedly k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Jednalo se zejména o strach z opakovaného neoprávněného odsouzení a uvěznění. Žalobce měl rovněž za to, že žalovaný porušil nejen základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 odst. 2 a 4, § 3, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ale především čl. 8 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 Evropské úmluvy o lidských právech, jíž je ČR vázána. Z uvedených důvodů žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalovaného

3. Ve vyjádření k žalobě dne 29. 5. 2024 žalovaný konstatoval, že žalobce nerespektoval uložené správní vyhoštění a na území ČR pobýval s vědomím svého protiprávního jednání. Žalobce svou pobytovou situaci v žádném okamžiku svého pobytu na území nijak neřešil. Současně vyjádřil žalovaný nesouhlas s žalobními námitkami

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

s odůvodněním, že tyto jsou poskládány účelovým způsobem, který přesně kopíruje obrat žalobce v jeho výpovědích, ke kterým se uchýlil v průběhu správního řízení. Žalovaný poukázal na to, že žalobce do protokolu o podání vysvětlení ze dne 22. 4. 2024 mj. doslovně uvedl, že je v ČR sám a nenachází se zde osoba, kvůli které by bylo ukončení žalobcova pobytu v ČR nepřiměřeným zásahem do jeho rodinného/soukromého života. Žalobce rovněž vypověděl, že zde nemá žádné kulturní ani společenské vazby a ve vycestování do země původu mu nic nebrání. V neposlední řadě žalobce sdělil, že mu v Moldavsku nehrozí žádné nebezpečí a země původu je pro něj bezpečnou zemí. Při podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany se však žalobce rozhodl ke zjevně účelovému obratu a nově hovořil o tom, že má v ČR silné vazby, protože zde má mít těhotnou přítelkyni. Zároveň sdělil důvody znemožňující mu vycestovat zpět do Moldavska, kde mu hrozí opětovné uvěznění za čin, který nespáchal. Žalobce byl s uvedeným konfrontován dne 2. 5. 2024 v rámci protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce se snažil rozpory ve svých výpovědích svést na špatné/neexistující tlumočení. Protokol ze dne 22. 4. 2024 však žalobce bez výhrad podepsal. Uvedené jednání žalobce podle názoru žalovaného s ohledem na všechny ostatní okolnosti jeho případu hovořilo pro nutnost zajištění žalobce. Z výše uvedených důvodů poté žalovaný soudu navrhl, aby žalobu zamítl.

IV.

Posouzení věci soudem

4. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.).
5. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci bylo v souladu s § 51 a § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. rozhodnuto bez jednání.

V.

Rozhodnutí soudu

6. Žaloba je důvodná.
7. Podstatnou okolností pro odůvodnění stanovené doby zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je skutečnost, že v tomto typovém případě je účel zajištění z povahy věci provázán s délkou řízení o mezinárodní ochraně. Účelem zajištění je zde potřeba překlenout dobu, po kterou je vedeno řízení o mezinárodní ochraně, které bylo zahájeno účelovou žádostí cizince. Doba zajištění podle tohoto ustanovení se proto bude odvíjet od předpokládané délky řízení o mezinárodní ochraně. Cizince nelze zajistit na dobu kratší, než je doba řízení o mezinárodní ochraně – opačný postup by vedl ke zmaření účelu institutu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 1. 2019, č. j. 1 Azs 363/2017-38).
8. Právě z tohoto hlavního účelu zajištění a jeho vazby na řízení o mezinárodní ochraně žalovaný vycházel. Protože nelze vyloučit věcné posuzování žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, a tím i delší dobu tohoto řízení, zvolil dobu 180 dnů. Nad rámec toho neuvedl žádné další úvahy týkající se stanovení doby zajištění.

9. V tomto ohledu je pro soudní přezkum podstatné, že stanovení doby zajištění spadá do správního uvážení žalovaného (srov. přiměřeně rozsudek NSS ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79). Z hlediska výslovných zákonných kritérií soudního přezkumu se tak soud zabýval tím, zda žalovaný překročil zákonné meze správního uvážení či zda jej zneužil (§ 78 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).
10. Nic takového konstatovat nelze. Stanovená doba 180 dnů zajištění odpovídá zákonem předvídané mezi 180 dnů nejdelšího možného zajištění podle § 46a odst. 5 zákona o azylu. Úvaha žalovaného v obecné rovině ob stojí také co do účelu zajištění: žalovaný navázal stanovenou dobu na dobu možného trvání řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany [§ 27 odst. 1 písm. a) zákona o azylu]. Povinností žalovaného je ostatně průběžně vyhodnocovat situaci a zkoumat, zda trvají důvody pro zajištění. Pokud by tedy řízení o žádosti žalobce trvalo kratší dobu než 6 měsíců, žalovaný musí odpovídajícím způsobem reagovat, případně i žalobce přezajistit, nebo bezodkladně propustit (§ 46a odst. 10, 11, 13 zákona o azylu). Stanovením nejdelší přípustné doby zajištění tedy žalovaný nezneužil své správní uvážení.
11. Přes výše uvedené dospěl soud k závěru, že jsou dány důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí. V rozsudku ze dne 14. 3. 2024, č. j. 9 Azs 38/2024-50, totiž Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podle § 46a odst. 5 zákona o azylu ve znění účinném od 1. 7. 2023 Ministerstvo vnitra nemůže stanovit dobu nejdelší dobu zajištění 180 dnů pouze s odůvodněním, že řízení ve věci mezinárodní ochrany může dle § 27 odst. 1 písm. a) uvedeného zákona trvat až šest měsíců. Rozhodnutí o stanovení doby zajištění na 180 dnů je podle Nejvyššího správního soudu nepřezkoumatelné, pokud žalovaný neuvedl žádné další podrobnosti a úvahy o tom, proč se (v rámci svého správního uvážení) domnívá, že řízení o žádosti žalobce bude trvat právě 6 měsíců.
12. Nynější případ žalobce je s věcí souzenou pod sp. zn. 9 Azs 38/2024 (u KS v Plzni pod sp. zn. 33 A 18/2023) zcela srovnatelný. Nadto zdejší soud postupoval podle závěrů výše uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu opakovaně (rozsudky KS v Plzni č. j. 35 A 7/2024-44, 35 A 9/2024-16 a 35 A 10/2024-17).
13. Z výše uvedeného plyne, že Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 9 Azs 38/2024-50 posoudil odůvodnění žalovaného jako nepřezkoumatelné. Krajskému soudu nejsou známa rozhodnutí, která by totožnou otázku řešila odlišně, takže jsou pro něj aktuálně směrodatné závěry rozsudku č. j. 9 Azs 38/2024-50.
14. Protože otázka nepřezkoumatelnosti odůvodnění výroku o stanovení doby trvání zajištění je oddělitelná od ostatních otázek nastolených žalobou, soud zvážil, zda je třeba se k nim vyjadřovat.
15. Zabývat se oddělitelnými otázkami je nutno jen tehdy, má-li jejich řešení význam pro další řízení a rozhodnutí ve věci (či lze-li vzhledem k okolnostem rozumně předpokládat, že takový význam mít bude). Pokud se však s ohledem na dosavadní výsledky řízení, povahu věci či z jiných důvodů stávají některé skutkové a právní otázky (a k nim směřující žalobní námitky) bezpředmětnými v důsledku zrušovacího rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost, není nutno se jimi zabývat; postačí toliko zdůvodnit, proč je má soud v daném řízení nadále za bezpředmětné (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS).
16. V souzené věci není třeba se zabývat zbylými otázkami, protože vedlejší část výroku o stanovení doby trvání zajištění není samostatná a oddělitelná od hlavní části výroku, tj.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

části výroku o zajištění žalobce. Naříkané rozhodnutí tedy nelze zrušit jen v části výroku o stanovení doby trvání zajištění. Je třeba je zrušit v celém rozsahu výroku. Zrušením rozhodnutí o zajištění pak vzniká bezodkladná povinnost propustit žalobce ze zajištění; žádné další správní řízení ve věci zajištění se nevede [§ 46a odst. 6, 13 písm. c) zákona o azylu].

17. Vyřešení zbylých otázek nastolených žalobou tedy nemá význam pro další řízení, protože žádné další řízení se nepovede. Žalovaný nemá kde odstranit nedostatky svého rozhodnutí. Oproti tomu žalobce uspěl v plném rozsahu a více uspět nemůže.
18. S ohledem na výše uvedené důvody soudu nezbylo, než rozhodnutí žalovaného dle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení (**výrok I.**).

VI. Náklady řízení

19. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Náhrada nákladů řízení se skládá z hotových výdajů na poštovní služby ve výši 80 Kč (obálka na č. l. 13 soudního spisu) (**výrok II.**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 3. června 2024

Mgr. Jaroslava Křivánková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.